

Оттава посилює
підтримку Києва:
місію UNIFIER про-
довжено до 2029

СТ. 2

У США пропонують
розслідувати забо-
рону на продаж аме-
риканського
алкоголю в Канаді

СТ. 5

Климентина Авдик-
вич-Глинська:
жінка, яка створила
українську шоко-
ладну фабрику в Га-
личині

СТ. 7

«Патріоти» українсь-
кого ґатунку:
Трамп оголосив про
надання Україні лі-
цензії на вироб-
ництво Patriot

СТ. 8

УГКЦ без кордонів:
одна Церква, що
єднає українців на
чотирьох континентах

СТ. 13

АЗОВСЬКА ПАСТКА:

СИЛИ БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ ЗСУ ВІДРІЗАЛИ РОСІЮ ВІД МОРСЬКОГО ЕКСПОРТУ

Українські Сили безпілотних систем (СБС) під керівництвом полковника Роберта Бровді, відомого за позивним «Мадяр», здійснили наймасштабнішу повітряно-морську операцію в акваторії Азовського моря від початку повномасштабного вторгнення. Упродовж восьми діб, з 6 по 13 липня, українські безпілотні комплекси методично нищили логістичне серце російського експорту та військового забезпечення на півдні. Результатом стратегічної операції під кодовою назвою «МоЛоЧКа» стало

ураження 105 суден ворожого тінювого флоту, повний параліч судноплавства через Керченську протоку та безпрецедентний удар по російській економіці в обхід міжнародних санкцій.

Офіційне підтвердження цієї спецоперації, яка за своїми масштабами вже увійшла в підручники сучасного військового мистецтва, з'явилося зранку 13 липня. За словами командувача СБС ЗСУ Роберта Бровді, системне полювання на російські кораблі відбувалося в режимі нон-

стоп. Статистика уражень вражає: у середньому російський плавзасіб вибухав або зазнавав критичних пошкоджень кожні 112 хвилин. Завершальним та найгучнішим акордом першої фази операції стала ніч проти 13 липня, коли українські ударні дрони відправили на дно або вивели з ладу одразу 15 російських суден.

Основним об'єктом полювання українських безпілотників став так званий російський «тінювий флот»: сотні цивільних нафтових танкерів, суховантажів та логістичних поромів,

які Кремль роками використовував для обходу західних санкцій, нелегального експорту нафти, вивезення краденого українського зерна та прихованого постачання озброєння для окупаційного угруповання військ на півдні України. Цивільний статус цих суден тривалий час служив для них своєрідним щитом, проте використання їх у військових та геополітичних цілях агресора перетворило флот на легітимну та пріоритетну ціль для СБС.

☛ Азовська...стор. 4

Фото з архіву: «Duflu»

ОТТАВА ПОСИЛЮЄ ПІДТРИМКУ КИЄВА: МІСІЮ UNIFIER ПРОДОВЖЕНО ДО 2029

Марк Карні та канадські солдати UNIFIER.
Фото: Твіттер Марка Карні.

Уряд Канади під керівництвом прем'єр-міністра Марка Карні офіційно підтвердив стратегічне рішення продовжити канадську військову тренувальну місію Operation UNIFIER для українських військовослужбовців ще на три роки, до 2029. Про це очільник канадського уряду особисто заявив під час двосторонньої зустрічі з президентом України Володимиром Зеленським на полях липневого саміту НАТО в Анкарі. Продовження мандату супроводжується масштабним пакетом фінансової та військово-технічної допомоги, що закріплює статус Оттави як одного з ключових безпекових донорів України.

Військова тренувальна місія Operation UNIFIER, започаткована ще у 2015 році після анексії Криму, стала фундаментом канадсько-українського оборонного партнерства. За понад десять років її існування інструктори Збройних сил Канади (CAF) успішно підготували понад 50 000 українських захисників.

Новий мандат, затверджений Міністерством оборони на чолі з Девідом Макгінті, не просто продовжує часові межі місії, а й суттєво розширює її потенціал. Він передбачає збільшення чисельності канадського контингенту та гнучку адаптацію навчальних програм до реальних потреб сучасного фронту. Зокрема, канадські спеціалісти тепер безпосе-

редньо залучені до багатонаціональних зусиль із підготовки майбутніх українських пілотів та технічного персоналу для обслуговування винищувачів четвертого покоління F-16.

Окрім кадрового та тренувального посилення, прем'єр-міністр Марк Карні оголосив про виділення нового цільового пакета військової підтримки на загальну суму понад 925 мільйонів доларів, що є частиною ширших річних зобов'язань Оттави перед Києвом. Цей транш закриває найбільш критичні запити Сил оборони України: \$475 млн спрямовано на термінову закупівлю снарядів різного калібру; близько \$400 млн виділено на виробництво 35 сучасних бронемашин канадського зразка для безпечного транспортування піхоти; \$50 млн підуть на закупівлю високотехнологічного інженерного обладнання.

Окремим вектором переговорів лідерів стала промислова кооперація. Сторони активно готують двосторонню безпекову угоду «Drone Deal», мета якої об'єднати зусилля канадських та українських підприємств для спільного проєктування, тестування та масового виробництва безпілотних систем та засобів РЕБ.

Рішення Оттави прозвучало на тлі глобальної реконфігурації всередині НАТО, де європейські союзники та Канада беруть на себе більше фінансового та оборонного навантаження. Марк Карні підкреслив, що Канада рухається за чітким планом досягнення цільового показника оборонних витрат на рівні 5 відсотків від ВВП до 2035 року, паралельно створюючи Банк оборони, безпеки та стійкості (DSRB) для залучення приватного капіталу в ОПК.

Продовження місії UNIFIER до 2029 року демонструє довгострокове планування західних союзників. Воно дає чіткий сигнал, що Оттава готова підтримувати Україну не лише в режимі екстреного реагування, а й системно розбудовувати професійну та сумісну з НАТО українську армію майбутнього.

Олександра Чорна

РАДРУЖ: ПАМ'ЯТЬ ПРО ЗАМОВЧУВАНИХ ЖЕРТВ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА

Президент Польщі Кароль Навроцький.

Польський президент вирішив провести Державне Свято (sic) вшанування жертв Волинської трагедії на Закерзонні, на цвинтарі в колишньому великому українському селі Радружі. Деякі пам'ятники заступили маскувальними сітками. Може, це могили 6 невинних селян з Радружа, яких 30 грудня 1945 року розстріляло Польське Військо під стіною церкви, яка навпроти пана президента?

Вбитими “на розказ пана поручника“ були:
Дида Василь – прожив 54 роки;
Дудневич Михайло – 19;
Озимок Василь – 21;
Озимок Григорій – 34;
Охоронець Олекси – 39;

Стельмах Максим – 51.
Ніхто не підказав пану президенту, що виголошувати палкі промови про польських жертв українського терору, стоячи на кістках жертв польського терору, — це фарисейство?

Мирослав Іванек
Навіть не знаю, що додати. Хоча ні, знаю. Українське село Радруж. Вперше згадується в 1444 р.

У 1939 році в селі проживало 2 590 мешканців, з них 2 410 українців-грекокатоликів, 10 українців-римокатоликів, 90 поляків (колоністи кінця XIX ст., жили в окремій колонії) та 20 польських колоністів міжвоєнного періоду і 60 євреїв.

Як і на всій Холмщині, на українців спочатку чинився шалений тиск для згоди на виселення в сср. Чинився саме такими розстрілами. Потім тих українців, хто витримав тиск і до останнього тримався за свою землю та Батьківщину – в операцію Вісла депортували і розсіяли по заході Польщі.

Станом на 2011 рік в селі проживало лише 231 людина, всі поляки

Alexandra Chyczij's Post

ПОМЕР СЕНАТОР ЛІНДСІ ГРЕМ

Глибоко засмучені новиною про смерть сенатора США Ліндсі Грема. Ліндсі був справжнім захисником свободи та цінностей, які роблять наш світ безпечнішим.

Він десять разів відвідував Україну за роки повномасштабного вторгнення Росії та був тут, разом із нашими людьми, тоді, коли це було найбільш потрібно. Ми були в постійному діалозі, якого мені бракуватиме. Лише за останній тиждень ми зустрічалися двічі.

Активно просуваючи двопартійну та двопалатну підтримку України, останніми тижнями він працював над важливими ініціативами, які могли б допомогти наблизити мир, зокрема над посиленням санкцій проти Росії. Ми завжди будемо особливо вдячні за слова поваги до нашого народу та до сміливості захисників України.

Америка і світ втратили рішучого лідера.
Висловлюємо співчуття родині Ліндсі, його близьким і всім, хто мав честь працювати разом із ним.
Президент України Володимир Зеленський

Коротко — що несподівана смерть сенатора Ліндсі Грема означає для підтримки України у США.

Сенатор Грем був одним з найбільших і найдієвіших союзників України у Конгресі. Протягом своєї тридцятирічної кар'єри — спочатку в Палаті представників, а потім у Сенаті, він послідовно просував ініціативи з підтримки України і ціннісно стояв з українцями у їхній боротьбі проти Росії. На додачу, він був одним із небагатьох республіканців у Сенаті, хто у неформальних обставинах — наприклад, за грою в гольф, говорив про цю підтримку з Трампом, і кого Трамп слухав. За кілька годин до смерті Грем зателефонував Трампу, щоб поділитись враженнями після поїздки до України.

Останньою справою, яку Ліндсі Грем не встиг завершити, були нові санкції проти Росії. Протягом візиту до Києва у п'ятницю сенатор оголосив, що республіканці та демократи нарешті знайшли порозуміння з Трампом і незабаром планують ухвалити відповідний законопроект. Сьогодні кілька сенаторів і конгресменів вже заявили, що найкращим вшануванням пам'яті сенатора буде невідкладне ухвалення цього законопроекту. Думаю, так зрештою і станеться.

Раптова смерть Ліндсі Грема за кілька днів після його поїздки до України викликала бурхливі обговорення у США. Деякі помітні серед республіканців фігури закликали уряд розслідувати обставини смерті сенатора — і чи не причетна до цього Росія. Серед цих голосів — впливова MAGA-блогерка Лора Лумер, президентка the Weatherman Foundation (і донька Кіта Келлога) Меган Моббс, оглядач Fox News Марк Тіссен та інші. Водночас проросійські голоси в США намагаються роздмухати те, що смерті Ліндсі Грема нібито причетна Україна. Але поки ці намагання не мають особливого успіху.

Тепер у Сенаті з'явилося вакантне крісло, і за законом, губернатор Південної Кароліни, яку представляв Грем, призначить тимчасового сенатора до січня 2027. Паралельно республіканці мають вибрати кандидата, який змагатиметься замість Грема на виборах у листопаді. Зараз в медіапросторі лунають різні імена — як проукраїнських кандидатів, так і скептиків підтримки Києва. Дехто навіть згадує Ніккі Гейлі, яка балотувалась у президенти США в 2024 році. Південна Кароліна — її рідний штат. Сама Ніккі Гейлі про свої плани поки що не заявляла.

У цій ситуації поки більше запитань ніж відповідей. Сподіваюсь, протягом наступних кількох днів буде більше ясності. Сьогодні ж — щирі співчуття родині сенатора та громаді Південної Кароліни.

Ostap Yarysh's Post

КАНАДА ПОСИЛЮЄ ОБОРОНОЗДАТНІСТЬ ТА ПІДТВЕРДИЛА КУРС НА ВИКОНАННЯ ЦІЛІ НАТО ЩОДО 5% ВВП НА ОБОРОНУ

8 липня 2026 року, Анкара, Туреччина

У світі, який стає дедалі небезпечнішим і більш розділеним, Канада має бути готовою захищати себе та своїх союзників. З огляду на зміну характеру загроз у Північній Америці, країна зосереджується на посиленні відповідальності за безпеку власної Арктики. Протягом останнього року Канада здійснила масштабну трансформацію своєї оборонної політики через історичні інвестиції, значні реформи та поглиблення співпраці із союзниками. У результаті країна стала сильнішим і спроможнішим членом Північноатлантичного альянсу (НАТО), отримавши більше можливостей для зміцнення колективної безпеки.

Прем'єр-міністр Канади Марк Карні завершив участь у саміті НАТО 2026 року в Анкарі, Туреччина. Під час зустрічі Канада та союзники підписали спільну декларацію, у якій підтвердили відданість НАТО та трансатлантичній безпеці.

Канада рухається до виконання зобов'язання НАТО щодо збільшення оборонних витрат до 5% ВВП до 2035 року. Уряд наголошує, що країна прискорює стратегічні інвестиції в оборону, зокрема у створення нового підводного флоту, розвиток другого за величиною у світі флоту криголамів, а також закупівлю нових літаків, ракетного озброєння та систем кіберзахисту.

Нові оборонні інвестиції та промислові партнерства

Під час саміту прем'єр-міністр Карні оголосив про низку нових ініціатив, спрямованих на зміцнення оборонно-промислової бази Канади та союзників, посилення стримування на східному фланзі НАТО, підтримку України та залучення приватного капіталу до стратегічних безпекових проєктів.

Серед ключових оголошень:

Партнерство з компанією Telesat щодо використання супутникової системи Telesat Lightspeed для забезпечення суверенного, надійного та безперервного військового супутникового зв'язку в Арктиці. Очікується, що цей проєкт сприятиме ба-

Саміт НАТО в Анкарі, Туреччина, 7–8 липня 2026 року.

гатомільярдным інвестиціям у канадський оборонний сектор.

Контракт приблизно на 800 млн доларів із норвезькою компанією Kongsberg Defence and Aerospace на закупівлю ракет Joint Strike Missile — далекобійного озброєння, яке буде інтегроване до майбутніх винищувачів Королівських ВПС Канади.

Оновлена стратегія закупівлі легких військових транспортних засобів, яка передбачає обмеження тендеру до двох канадських оборонних компаній для постачання від 1600 до 2100 автомобілів та 400–500 причепів для військової частини автопарку Збройних сил Канади.

Канада також розпочала технічні переговори щодо приєднання до Інноваційного фонду НАТО, який підтримує розвиток нових технологій у сфері оборони та безпеки. Крім того, Канада прийматиме Форум оборонної промисловості НАТО у 2027 році, щоб зміцнити співпрацю між союзниками та приватним сектором.

Нові міжнародні угоди

Для поглиблення економічних і торговельних зв'язків із союзниками уряд Канади оголосив про початок переговорів щодо:

Стратегічної партнерської угоди з Німеччиною, яка охоплюватиме співпрацю у сферах безпеки й оборони, технологій, інвестицій, енергетики, ланцюгів постачання, критичної сировини та космічної галузі.

Всеохопної угоди про вільну торгівлю з Туреччиною. У 2025 році двостороння торгівля між Канадою та Туреччиною досягла 4,3 млрд доларів, а нова угода має створити додаткові можливості для бізнесу, працівників та інвесторів обох країн.

Посилення присутності НАТО та підтримка України

Канада продовжить очолювану нею операцію REASSURANCE до 2031 року. Планується збільшити постійну військову присутність Канади до 2600 військовослужбовців. Ця місія є найбільшою закордонною операцією Канади та спрямована на стримування російської агресії на східному фланзі НАТО.

Також Канада приєднається до Латвії та Данії як третя рамкова країна багатонаціональної дивізії «Північ» НАТО, посилюючи захист східного кордону Альянсу.

Прем'єр-міністр Карні також підтвердив подальшу військову підтримку України. Частина раніше оголошеного пакета допомоги на суму близько 2 млрд доларів буде спрямована на нагальні потреби:

475 млн доларів — на боеприпаси, включно з 75 млн доларів у межах Чеської ініціативи щодо постачання далекобійних снарядів, та 400 млн доларів на закупівлю понад 39 млн одиниць боеприпасів різних калібрів у канадської промисловості;

майже 400 млн доларів — на виробництво 35 канадських броньованих машин бойової підтримки для

українських підрозділів;

50 млн доларів — на критично важливе IT- та інженерне обладнання для України.

Від початку повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році Канада надала Україні понад 25,5 млрд доларів багатосторонньої допомоги, з яких понад 8,5 млрд доларів становила військова підтримка.

Канада підтверджує роль у зміцненні НАТО

Під час саміту НАТО в Анкарі прем'єр-міністр Карні провів зустрічі з Генеральним секретарем НАТО та лідерами Данії, Фінляндії, Німеччини, Угорщини, Ісландії, Латвії, Нідерландів, Північної Македонії, Польщі, Португалії, Румунії, Швеції, Туреччини, України та Великої Британії.

Переговори були зосереджені на зміцненні оборонних спроможностей союзників, підтримці самооборони України, а також забезпеченні стабільності міжнародних транспортних шляхів.

Канада заявила, що продовжуватиме інвестувати в оборону Арктики, розширювати співпрацю із союзниками та зміцнювати трансатлантичну безпеку.

«Загрози, з якими ми стикаємося сьогодні, є реальними, і на них відповідь Канада, готова захищати свої інтереси, громадян та союзників. Ми швидко розширюємо свої можливості через історичні інвестиції в нові підводні човни, криголами, літаки та кіберзахист», — заявив прем'єр-міністр Марк Карні.

Міністр оборони Канади Девід МакГінті наголосив, що Канада залишається відданою колективній обороні НАТО, розвитку оборонної промисловості та підтримці України.

Міністерка закордонних справ Канади Аніта Ананд зазначила, що сильний і єдиний Альянс є необхідною умовою безпеки, а Канада продовжить зміцнювати свою присутність в Арктиці та партнерства з союзниками.

Офіс Прем'єр-міністра Канади

КРАЇНИ НАТО ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЯ ЗБІЛЬШИТИ ОБОРОННІ ВИТРАТИ ДО 5% ВВП ДО 2035 РОКУ

Країни-члени НАТО домовилися суттєво збільшити інвестиції в оборону, взявши на себе нове зобов'язання витратити 5% валового внутрішнього продукту (ВВП) на оборону до 2035 року. Відповідне рішення було ухвалене на Саміті НАТО в Гаазі у 2025 році.

Нова ціль складається з двох компонентів. Щонайменше 3,5% ВВП союзники мають спрямовувати на основні оборонні потреби, розвиток збройних сил та виконання цільових показників НАТО. Ще до 1,5% ВВП

передбачено для інвестицій у безпеку, зокрема захист критичної інфраструктури, кібербезпеку, цивільну готовність, інновації та зміцнення оборонної промисловості.

Європейські союзники та Канада вже суттєво нарощують фінансування. У 2025 році їхні сукупні оборонні витрати зросли більш ніж на 90 млрд доларів США (у цінах 2021 року), або майже на 20% порівняно з 2024 роком. Загальний обсяг оборонних інвестицій перевищив 571 млрд доларів США. За останнє десятиліття

частка оборонних витрат цих країн зросла з 1,4% ВВП у 2014 році до 2,3% ВВП у 2025 році.

У НАТО наголошують, що до оборонних витрат зараховуються не лише видатки на армію, а й фінансування військових операцій, озброєння, досліджень і розробок, кібероборони, логістики, космічних та медичних підрозділів, військових пенсій, а також внески до спільних програм Альянсу.

Нове рішення стало продовженням курсу, започаткованого після росій-

ської окупації Криму. У 2014 році союзники погодилися витратити щонайменше 2% ВВП на оборону, а на саміті у Вільнюсі в 2023 році підтвердили, що в умовах погіршення безпекової ситуації багатьом країнам необхідно перевищити цей показник.

Проміжний перегляд виконання нового плану запланований на 2029 рік. Він враховуватиме безпекову ситуацію та оновлені потреби Альянсу.

Ганна Вівчарук

АЗОВСЬКА ПАСТКА...

СИЛИ БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ ЗСУ ВІДРІЗАЛИ
РОСІЮ ВІД МОРСЬКОГО ЕКСПОРТУ

➔ Закінчення з стор. 1

Серед 105 уражених плавзасобів зафіксовано десятки нафтоналивних танкерів, буксирів та великогабаритних барж. Найбільш символічним і болючим для ворога стало повне знищення нафтового танкера «Санар-17», який забезпечував паливом прифронтові бази окупантів. Перетворення Азовського моря на «зону смерті» для російських суден змусило Адміністрацію морських портів РФ повністю припинити прийом заявок на проходження через Керч-Снікальський канал та Донсько-Азовський морський шлях. Рух суден Керченською протокою зупинено, а сотні російських кораблів опинилися заблокованими в портах без можливості реалізувати продукцію або доставити військові вантажі.

Унікальність операції «МоЛоЧКа» полягає в тому, що Росія повністю втратила контроль над внутрішнім, як вона вважала, Азовським морем, не маючи можливості протиставити нічого ефективного українським технологіям. Масоване застосування безпілотних авіаційних та морських комплексів нового покоління дозволило українським військовим обійти щільні заслони російської радіоелектронної боротьби (РЕБ) та протиповітряної оборони (ППО). Українські оператори продемонстрували найвищий рівень координації, атакуючи цілі на великих відстанях у складних погодних умовах та в нічний час.

Ця атака продемонструвала світові новий тип блокування морських артерій. Традиційно для морської блокади потрібен потужний класичний крейсерський флот, якого Україна практично не має. Проте сили безпілотних систем довели, що за допомогою мобільних, відносно дешевих та високотехнологічних роботизованих систем можна повністю паралізувати морську активність ядерної держави. Російське командування виявилось абсолютно неготовим до ударів такої інтенсивності, коли дрони з'являлися в небі над Азовським морем кожні дві години, методично вибиваючи судно за судном.

Операція «МоЛоЧКа» не обмежувалася лише полюванням на морі. Для забезпечення безперешкодного проходу дронів до своїх цілей та завдання максимальних збитків військовій інфраструктурі ворога, підрозділи Роберта Бровді провели серію нищівних комбінованих ударів по території тимчасово окупованого Криму та Таманського півострова. Головним ударом по логістиці стало виведення з ладу енергетичної інфраструктури, що живить окупований півострів та порти Азовського узбережжя.

Упродовж тижня українські безпілотники успішно уразили 9 великих енергетичних підстанцій. Найбільш критичним для Кремля став точний удар по об'єктах енергомосту Кубань-Крим, стратегічної лінії перетоку електричної енергії, яка забезпечувала життєдіяльність військових баз Чорноморського флоту РФ та залізничних вузлів. Як наслідок, Крим та прилеглі приморські райони Росії занурилися в серію масштабних аварійних знеструмлень, що повністю дезорганізувало роботу залізниці, якою росіяни перекидають техніку на фронт.

Одночасно з цим тривало системне «полювання» на російські системи протиповітряної оборони, які намагалися прикрити небо. Сили безпілотних систем звітували про знищення та критичне пошкодження пускової установки зенітно-ракетного комплексу великої дальності С-400 «Тріумф», зенітно-ракетного комплексу «Тор» та двох потужних радіолокаційних станцій (РЛС). Втрата цих радарів зробила російське угруповання «сліпим», що відкрило для українських безпілотників нові коридори для наступних хвиль атак.

Експерти вже називають операцію «МоЛоЧКа» переломним моментом у битві за логістичне домінування на півдні України. Перекриття Керченської протоки та розгром тінювого нафтофлоту позбавляють Росію можливості оперативно маневрувати ресурсами. Керченський міст, який раніше зазнавав пошкоджень, більше не може самотужки забезпечити всі потреби окупаційних військ, а морський шлях, який вважався безпечною альтернативою, тепер офіційно закритий українськими дронами.

Командувач СБС Роберт Бровді чітко дав зрозуміти, що досягнуті результати це лише початок. Операція не завершена, а її інтенсивність буде лише зростати, допоки кожен російський корабель, який забезпечує війну або фінансує її через нелегальний експорт, не буде знищений.

Олександра Чоорна

«МАША І ВЕДМІДЬ»: ДИТЯЧИЙ МУЛЬТФІЛЬМ ЧИ ІНСТРУМЕНТ РОСІЙСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ВПЛИВУ?

Маша в образі прикордонника та пілота:
у серіалі вона з'являється в головних уборах, пов'язаних із військовими функціями.

Рішення платформи Netflix придбати права на два нові сезони російського мультсеріалу «Маша і Ведмідь», а також продовжити угоду щодо попередніх сезонів, викликало хвилю критики у Великій Британії та інших країнах. Завдяки цій угоді російський анімаційний серіал продовжить транслюватися більш ніж у 100 країнах світу.

Після оголошення про співпрацю понад 50 депутатів британського парламенту підписали лист із закликом припинити трансляцію серіалу, висловивши занепокоєння щодо можливого використання мультфільму як інструменту російської державної пропаганди. На перший погляд, «Маша і Ведмідь» це невинна дитяча історія про допитливу дівчинку та доброзичливого ведмеда. Проте критики звертають увагу, що за розважальною формою можуть приховуватися ширші культурні та ідеологічні посилення, які впливають на сприйняття світу молодими глядачами.

Відсутність відповідальності за власні вчинки

Мультсеріал створений на основі російської інтерпретації казки про Золотоволоску та трьох ведмедів. У класичній версії цієї історії головна ідея полягає у винахідливості та пошуку виходу зі складних ситуацій. Однак у «Маші і Ведмеда» критики вбачають інший підхід, нормалізацію безкарної поведінки та відсутність відповідальності за наслідки своїх дій. У Росії серіал часто порівнюють із американським мультфільмом «Том і Джеррі», стверджуючи, що витівки Маші нічим не відрізняються від пригод неслухняного кота. Проте суттєва відмінність полягає в тому, що у «Томі і Джеррі», як і в багатьох якісних дитячих творах, існує певна межа конфлікту та наслідків для персонажів. Маша ж регулярно створює хаос, руйнує майно та завдає незручностей іншим героям, однак майже ніколи не стикається з покаранням чи необхідністю виправляти свої помилки. Її батьки у серіалі фактично відсутні, що, на думку критиків, формує образ дитини, яка діє без обмежень і відповідальності.

Мілітаризація образу дитини

Одним із головних застережень критиків є присутність мілітаризованих мотивів у серіалі. Вони зазначають, що в російській культурній політиці військова тематика часто інтегрується у різні сфери суспільного життя, зокрема у виховання дітей. В окремих епізодах Маша постає в образах, пов'язаних із військовими функціями. Наприклад, в одній

із серій, коли кролик намагається взяти моркву з городу, дівчинка виступає у ролі прикордонника та захищає територію від «чужого». Такі сюжети можуть здаватися лише елементами дитячої гри, однак дослідники пропаганди звертають увагу, що повторювані образи можуть поступово формувати у дітей позитивне ставлення до військової символіки та логіки «захисту від ворога».

Романтизація військової спадщини Росії

Критики також звертають увагу на використання у серіалі символів, пов'язаних із радянською військовою традицією. У різних епізодах Маша з'являється в елементах військового одягу, зокрема в головних уборах, що нагадують форму танкістів або офіцерів радянських силових структур. На думку критиків, такі деталі подаються непомітно, але систематично, створюючи у молодій аудиторії асоціацію між військовою символікою та позитивним, героїчним образом. Однією з наскрізних тем серіалу називають ідею про незламність та непереможність росіян, мотив, який перегукується з сучасними російськими пропагандистськими наративами про військову силу держави.

Культура як інструмент впливу

Окреме занепокоєння викликає активне використання у серіалі символів російської культури — кокошника, балалайки, самовара та інших впізнаваних елементів. Саме по собі поширення культурних традицій через мистецтво є природним явищем. Країни світу регулярно представляють свою історію та культуру через фільми, музику та літературу. Однак критики наголошують, що у випадку Росії питання полягає не у праві країни представляти власну культуру, а в тому, як культурні продукти використовуються у період повномасштабної війни проти України та на тлі політики, спрямованої на заперечення української ідентичності та знищення культурної спадщини. За таких обставин, стверджують критики, популяризація «Маші і Ведмеда» може сприйматися не лише як дитячий розважальний контент, а й як елемент ширшої стратегії формування позитивного образу Росії за кордоном. Дискусія навколо серіалу відображає ширше питання про роль культури у часи війни: де проходить межа між звичайною культурною дипломатією та використанням популярних продуктів як інструментів впливу.

Надія Лемко

У США ПРОПОНУЮТЬ РОЗСЛІДУВАТИ ЗАБОРОНУ НА ПРОДАЖ АМЕРИКАНСЬКОГО АЛКОГОЛЮ В КАНАДІ

У Конгресі США ініціювали законодавчу пропозицію, яка може посилити торговельний тиск на Канаду через рішення низки провінцій припинити закупівлю американських алкогольних напоїв. Конгресвумен від штату Нью-Йорк Еліз Стефанік оголосила про внесення законопроєкту, що має на меті розпочати офіційне розслідування щодо дій канадських провінцій.

Ініціатива передбачає зобов'язання для Представника США з питань торгівлі (USTR) провести розслідування відповідно до статті 301 Закону про торгівлю 1974 року. Саме цей механізм Сполучені Штати використовують для перевірки випадків, коли дії іноземних держав або юрисдикцій можуть вважатися несправедливими чи дискримінаційними щодо американських виробників.

У разі підтвердження фактів недобросовісної торговельної практики Вашингтон матиме можливість запровадити відповідні заходи у відповідь, зокрема додаткові мита або інші обмеження на імпорту.

За словами Стефанік, американські виробники вина, пива, міцних алкогольних напоїв та іншої продукції мають право на справедливий доступ до канадського ринку. «Американські виноробні, пивоварні, виробники міцного алкоголю та інші підприємства харчової промисловості заслужують на чесний доступ до канадського ринку, а не на дискримінаційне ставлення з боку одного з наших найближчих торговельних партнерів», — наголосила вона.

Новий законопроєкт отримав назву Combating Attacks on our National Alcoholic Drinks by Allies Act, скорочено — CANADA Act (Закон про протидію обмеженням щодо американських алкогольних напоїв з боку країн-союзників).

Наслідок торговельного конфлікту

Причиною нинішньої суперечки

Табличка в магазині LCBO: «Заради добробуту Онтарію. Заради добробуту Канади. У відповідь на запровадження США мит на канадські товари продукція, вироблена у Сполучених Штатах, тимчасово недоступна до подальшого повідомлення. Шукаєте альтернативу? Зверніться до наших працівників — ми допоможемо вам обрати широкий асортимент товарів, вироблених в Онтарію та Канаді».

стали рішення кількох канадських провінційних алкогольних монополій, які минулого року припинили закупівлю американської алкогольної продукції у відповідь на запровадження адміністрацією президента США Дональда Трампа нових мит проти Канади та його неодноразові заяви про можливість перетворення Канади на «51-й штат» США.

Хоча провінції Альберта та Саскачеван уже повернули американський алкоголь на полиці своїх магазинів, найбільші ринки країни — Онтарію та Квебек — поки що не відновили закупівлі продукції зі США.

Прем'єр-міністр Онтарію Даг Форд під час свого візиту до Вашингтона минулого місяця заявив, що американський алкоголь повернеться до магазинів провінції після завершення переговорів щодо оновлення торговельної угоди між Канадою, США та Мексикою. «Я хочу лише завершити цю угоду. Запевняю, щойно це станеться, ми повернемо американський алкоголь на полиці магазинів Онтарію», — сказав Форд.

Переговори щодо CUSMA тривають

Торговельна суперечка розгортається на тлі перегляду Угоди між

Канадою, США та Мексикою (CUSMA). Минулого тижня американська сторона повідомила, що наразі не погоджується на автоматичне продовження дії угоди. Водночас сама угода залишається чинною, а переговори між трьома країнами тривають.

Відповідно до її положень, тепер розпочинається щорічний процес перегляду, який може тривати до десяти років. Якщо сторони не домовляться про продовження, угода втратить чинність після завершення цього періоду.

Раніше Канада та Мексика виступали за продовження дії угоди ще на 16 років.

Алкоголь став новою точкою напруги

Заборона на закупівлю американського алкоголю користувалася значною підтримкою серед канадців, які негативно відреагували на нові американські мита та заяви Дональда Трампа щодо можливого приєднання Канади до США. Однак у Вашингтоні такі дії дедалі частіше називають одним із головних подразників у двосторонніх торговельних відносинах. Представник США з питань торгівлі Джеймсон Гріп та інші представники адміністрації Трампа

неодноразово заявляли, що обмеження з боку канадських провінцій є несправедливими та ускладнюють переговорний процес.

Американські галузеві асоціації також закликають до якнайшвидшого відновлення нормальної торгівлі між двома країнами. За даними Ради з питань міцних алкогольних напоїв США (Distilled Spirits Council of the United States), у 2025 році експорт американських міцних алкогольних напоїв до Канади скоротився на 63 відсотки саме через відповідні обмеження канадських провінцій.

На думку Еліз Стефанік, заборона на імпорту американського алкоголю стала «реальною перешкодою» для конструктивного перегляду торговельної угоди CUSMA. «Оскільки канадські провінції відмовляються діяти конструктивно, я внесла законопроєкт CANADA Act, щоб Сполучені Штати могли вжити необхідних заходів і притягнути Канаду до відповідальності, доки провінції не скасують свої необґрунтовані обмеження на імпорту», — заявила конгресвумен.

За її словами, Сполучені Штати й надалі мають захищати власних виробників, працівників і принципи справедливої міжнародної торгівлі.

Осип Гнатик

КОЛИ РОЗГЛЯД ВАШОЇ ІМІГРАЦІЙНОЇ ЗАЯВИ ЗАТЯГУЄТЬСЯ: ЩО TAKE WRIT OF MANDAMUS І КОЛИ ВАРТО ЗВЕРТАТИСЯ ДО ФЕДЕРАЛЬНОГО СУДУ КАНАДИ

Одне з найчастіших запитань, яке сьогодні чують імміграційні юристи, звучить так: «Моя справа перебуває на розгляді вже дуже давно. Чи можна якось прискорити процес?»

Якщо імміграційна справа безпідставно і значно затримується, одним із можливих юридичних механізмів є звернення до Федерального суду Канади із проханням про видачу Writ of Mandamus — судового наказу, який може зобов'язати державний орган виконати свій обов'язок та прийняти рішення.

З латини mandamus буквально перекладається як «ми наказуємо» або «ми зобов'язуємо». Writ of Mandamus — це надзвичайний судовий наказ, який видається вищим судом державному посадовцю або публічному органу. Він зобов'язує отримувача

виконати конкретний, обов'язковий юридичний обов'язок. З огляду на виняткову силу цього інструменту, він застосовується лише в надзвичайних обставинах, як правило, лише тоді, коли жоден інший адекватний засіб правового захисту чи традиційний апеляційний механізм не дозволяє вирішити проблему.

Writ of Mandamus це не спосіб змусити IRCC схвалити вашу заяву. Федеральний суд не вирішує імміграційну справу замість офіцера і не визначає, чи повинна людина отримати візу, постійне проживання або дозвіл на роботу. Його роль полягає в іншому — перевірити, чи виконує державний орган свій обов'язок розглядати заяви у розумні строки. Якщо суд доходить висновку, що затримка є надмірною та необґрунтованою,

він може зобов'язати IRCC ухвалити рішення по справі, яка дуже довго перебуває в процесі розгляду.

На практиці такі справи найчастіше доречні тоді, коли заявник уже давно виконав усе, що від нього вимагалось, але місяцями або навіть роками не отримує жодного результату.

Одним із поширених прикладів є сімейне спонсорство. Після подання заяви на спонсорство чоловіка, дружини чи іншого близького родича більшість сімей розраховують отримати рішення приблизно протягом одного-двох років. Проте іноді справа залишається без руху значно довше і при цьому IRCC не надає жодних зрозумілих пояснень причин затримки. У таких ситуаціях звернення до Федерального суду може бути цілком виправданим.

Інший поширений приклад стосується осіб, яких уже визнано Конвенційними біженцями або особами, що потребують захисту. Після такого рішення вони мають право подавати заяву на отримання статусу постійного резидента Канади. На жаль, останнім часом розгляд багатьох таких заяв затягується на кілька років. Це означає тривале життя в невизначеності, обмеження щодо подорожей, труднощі з оформленням окремих документів та постійне очікування остаточного рішення. За певних обставин саме Mandamus може допомогти зрушити таку справу з місця.

Подібний механізм іноді застосовується і щодо тимчасових імміграційних документів. Йдеться про гос-

➡ Коли...стор. 6

У КРАКОВІ СПЛЮНДРУВАЛИ МОГИЛУ БОГДАНА ЛЕПКОГО: З НАДГРОБКА ВИКРАЛИ ІСТОРИЧНИЙ БАРЕЛЬЄФ

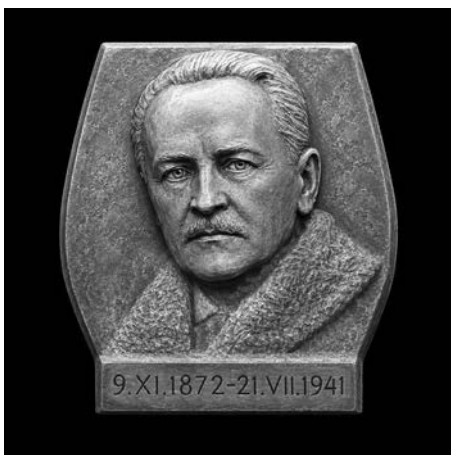
У Кракові вчинено акт вандалізму щодо могили одного з найвизначніших українських письменників ХХ століття - Богдана Лепкого. У ніч проти 5 липня на Раковицькому кладовищі невідомі демонтували та викрали бронзовий барельєф із портретом митця, який понад пів століття був невід'ємною частиною його надгробка.

Інцидент викликав різку реакцію України. У Міністерстві закордонних справ заявили, що розцінюють наругу над місцем поховання як свідому провокацію, спрямовану на загострення українсько-польських відносин. «Розцінюємо цей акт вандалізму як свідому провокацію, спрямовану на подальше розпалювання ворожнечі між Україною та Республікою Польща», — заявив речник МЗС України Георгій Тихий. За його словами, Генеральне консульство України в Кракові вже звернулося до польської поліції, адміністрації Раковицького кладовища та міської влади із закликом провести всебічне розслідування, встановити винних, повернути або відновити викрадений барельєф, а також забезпечити належну охорону місця поховання українського письменника.

Випадок стався на тлі зростання кількості актів вандалізму щодо українських пам'яток і місць пам'яті за межами України. Українська сторона наголошує, що подібні дії мають не лише кримінальний характер, а й становлять загрозу історичній пам'яті та міждержавному діалогу.

Пам'ятник, що мав власну історію

Знищений барельєф був не просто

елементом надгробка. Його встановили у 1972 році, до сторіччя від дня народження Богдана Лепкого. Автором роботи став відомий лемківський скульптор Григорій (Гжегож) Пецух — один із найвизначніших митців польсько-українського прикордоння ХХ століття. Бронзовий рельєф мав не лише меморіальне, а й мистецьке значення. Він був авторською роботою, що десятиліттями

залишалася важливою складовою української культурної спадщини в Польщі. Саме цей барельєф вандали демонтували з надгробка. Богдан Лепкий похований у родинному гробівці Шайдзіцьких на Раковицькому кладовищі, одному з найстаріших і найвідоміших некрополів Польщі. На надгробку зберігається напис українською мовою: «Богдан Лепкий. Поет».

Людина, яка поєднала українську та польську культури

Богдан Лепкий (1872–1941) належить до покоління діячів, які сформували модерну українську літературу початку ХХ століття. Поет, прозаїк, літературознавець, перекладач, художник і педагог, він залишив після себе сотні літературних, наукових та публіцистичних праць. Найширшому загалу Лепкий відомий як автор поезії «Журавлі», яка після покладення на музику його братом Левком Лепким стала однією з найвідоміших українських пісень-реквіємів. Вона й сьогодні звучить під час вшанування загиблих, військових похоронів і пам'ятних церемоній, ставши символом туги за рідною землею та незворотних людських втрат.

Із 1899 року Богдан Лепкий жив і працював у Кракові, викладав у Ягеллонському університеті, активно займався літературною, науковою та культурною діяльністю, сприяючи взаємному пізнанню української та польської культур. Помер письменник 21 липня 1941 року в Кракові, де й був похований. Українська сторона очікує на оперативне розслідування інциденту та відновлення знищеного меморіалу. Водночас цей випадок вкотре нагадує, наскільки вразливими залишаються місця історичної пам'яті та наскільки важливою є їхня охорона в час, коли історія дедалі частіше стає об'єктом політичних провокацій.

Надя Герелюк

Фото: Олег Шупляк's
фейсбук Post

КОЛИ РОЗГЛЯД ВАШОЇ ІМІГРАЦІЙНОЇ ЗАЯВИ ЗАТЯГУЄТЬСЯ...

➔ Закінчення з стор. 5

твові візи, дозволи на роботу чи навчання, а також заяви про продовження тимчасового статусу в Канаді. Водночас слід пам'ятати, що не кожна затримка автоматично означає що варто звертатися до суду. Федеральний суд оцінюватиме всю історію справи. Заявник повинен показати, що подав повну заяву, своєчасно надав усі необхідні документи, виконав усі вимоги IRCC та не є причиною затримки. Крім того, необхідно продемонструвати, що було зроблено все можливе для отримання інформації про справу до моменту звернення до суду.

Саме тому перед початком справи в Федеральному суді зазвичай рекомендується вичерпати всі доступні способи комунікації з IRCC. Варто регулярно надсилати запити через вебформу, зберігати копії всіх звернень та відповідей та документувати дати своїх запитів.

Також перед початком справи в Федеральному суді варто звернутися до офісу місцевого депутата парла-

менту (Member of Parliament). Депутат може зробити офіційний запит в Імміграцію щодо конкретної справи. Хоча депутат не може вплинути на саме рішення, задокументована реакція IRCC на запит або її відсутність може стати вагомим доказом у суді.

У багатьох випадках також доцільно замовити нотатки GCMS. GCMS (Global Case Management System) - це внутрішня система IRCC, яка використовується для обробки всіх імміграційних заяв. GCMS-нотатки містять хронологію дій по справі, коментарі офіцерів та поточний статус розгляду. Такі записи недоступні в онлайн-кабінеті заявника, проте їх можна отримати через формальний запит на доступ до інформації (АТІР-запит). Вартість такого запиту становить \$5. Нотатки можуть показати на якому етапі перебуває справа і це може стати важливим доказом затримки розгляду.

Після подання заяви до Федерального суду справа офіційно передається Міністерству юстиції Канади, яке представляє інтереси Імміграційної служби IRCC. Досить часто

вже сам факт відкриття судового провадження спонукає Міністерство імміграції активізувати розгляд справи. На практиці значна кількість справ про Mandamus завершується ще до проведення повноцінного судового слухання, оскільки це звертає увагу IRCC на вашу справу і може спонукати їх прискорити прийняття рішення. Якщо ж цього не відбувається, справа розглядається Федеральним судом, який вирішує, чи була затримка необґрунтованою та чи є підстави видати наказ про Mandamus.

Чи існує певний строк, після якого можна автоматично звертатися до суду? Ні. У канадському законодавстві немає правила, яке б дозволяло подати Mandamus після одного чи двох років очікування. Кожна справа оцінюється індивідуально. Значення мають тип заяви, офіційні строки її розгляду, обставини конкретної справи та причини затримки.

Саме тому, якщо ви вважаєте, що ваша імміграційна справа перебуває на розгляді необґрунтовано довго, варто звернутися за консультацією

до імміграційного юриста. Юрист зможе оцінити перспективи звернення до Федерального суду, визначити, чи дійсно затримка є надмірною, а також допоможе правильно підготувати всі необхідні докази.

Тривале очікування рішення — це не лише питання часу. Для багатьох людей воно означає неможливість возз'єднатися з родиною, розпочати нову роботу, подорожувати та будувати своє майбутнє. Хоча IRCC має право ретельно перевіряти кожну заяву, це право не є безмежним. Якщо всі розумні способи отримати відповідь уже вичерпано, а справа без пояснень залишається нерозглянутою занадто довго, звернення до Федерального суду із заявою про Writ of Mandamus може стати ефективним інструментом захисту ваших прав.

Ольга Сенишин, адвокатка та нотаріус, партнерка юридичної фірми CGS LAW у Торонто. Працює у сфері імміграційного, бізнесового та сімейного права, представляючи інтереси клієнтів по всій Канаді.

КЛИМЕНТИНА АВДИКОВИЧ-ГЛИНСЬКА: ЖІНКА, ЯКА СТВОРИЛА УКРАЇНСЬКУ ШОКОЛАДНУ ФАБРИКУ В ГАЛИЧИНІ

Сьогодні Климентину Авдикович-Глинську називають першою бізнеследі Галичини та «королевою шоколаду». Однак за цими визначеннями стоїть історія виняткової наполегливості, особистих жертв і боротьби за право українців мати власне успішне виробництво у час, коли економічне життя Галичини контролювали переважно польські та єврейські підприємці.

Народившись у відомій родині Січинських, Климентина зростала в атмосфері освіти, громадської діяльності та рівноправності. Її батько був послом до Галицького крайового сейму, мати — активною діячкою жіночого руху, а брат Мирослав Січинський увійшов в історію після замаху на галицького намісника Анджея Потоцького. Добра освіта дала їй змогу працювати викладачкою в Українському інституті для дівчат у Перемишлі, де вона разом із чоловіком, письменником Орестом Авдиковичем, активно підтримувала українське громадське життя.

Перша світова війна докорінно змінила її долю. Після смерті чоловіка у 1918 році Климентина залишилася сама з двома малолітніми дітьми. Викладацької зарплати вже не вистачало для утримання родини, а вдовиної пенсії вона так і не отримала. У 1922 році, попри післявоєнну економічну кризу, вона розпочала виробництво шоколаду й помадки в Перемишлі, а вже восени перевезла підприємство до Львова. Фабрика отримала назву «Фортуна» й спершу працювала у напівзруйнованому війною будинку на тодішній вулиці Павлінів. За три тижні приміщення вдалося відремонтувати, після чого виробництво розпочало роботу.

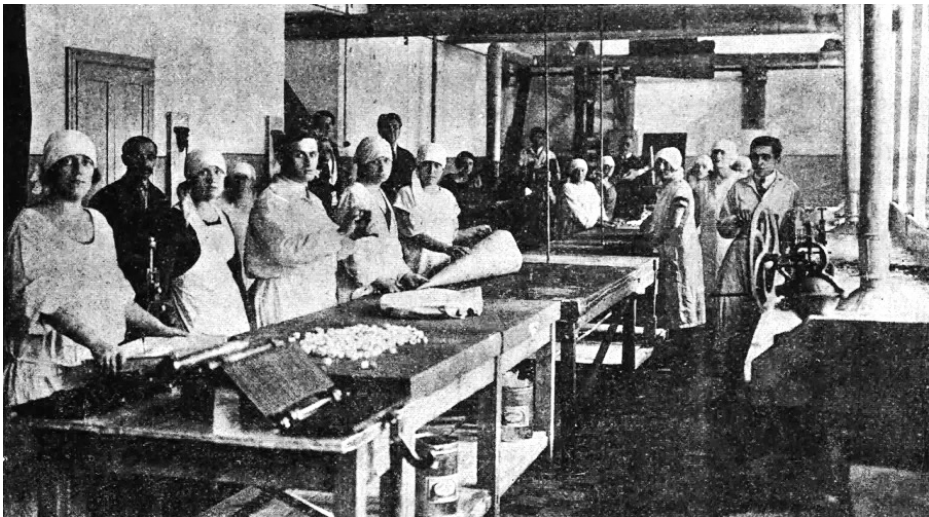
Львівський кондитерський ринок уже мав сильних конкурентів, однак Авдикович поставила собі за мету створити українське підприємство, здатне виробляти продукцію найвищої якості. Після переїзду фабрики на вулицю Кордецького, за підтримки митрополита Андрея Шептицького, підприємство почало стрімко розвиватися. Згодом цукерки «Фортуни» продавалися не лише у Львові, а й у Стрию, Дрогобичі та інших містах Галичини. До 1938 року фабрика

Климентина Авдикович-Глинська.

налічувала понад сто працівників, а її річний оборот становив близько двох мільйонів злотих. Найважливішим своїм досягненням Климентина вважала створення робочих місць для українців у складний післявоєнний період.

Успіх мав високу ціну. Постійна

Робітня, 1925 рік.

праця змусила її пожертвувати вихованням власних дітей. Згодом вона з болем писала: «Навіть про дітей я забула: для них зірвалася до цього діла, а для діла забула про них». Попри критику, що професорова вдова не повинна власноруч виконувати важку фізичну роботу, вона не залишила справу, адже від неї залежали десятки українських родин. Хоч фабрика була створена як українське підприємство, Авдикович активно співпрацювала й з єврейськими під-

Фабрика «Фортуна Нова».

приємцями. Саме торговець Гіммель допоміг їй освоїти виробництво твердих цукерок, переконавши придбати відповідне обладнання, заради якого вона навіть продала власну швейну машинку. Згодом їхня співпраця припинилася під тиском конкурентів, які не схвалювали його допомоги

чи, що власне виробництво могло забезпечити роботою сотні українців.

Остаточно історію «Фортуни» завершила Друга світова війна. Після приходу радянської влади до Львова у 1939 році фабрику націоналізували без будь-якої компенсації власниці. «Фортуна стала фабрикою номер три, без жодної згадки про жінку, яка її заснувала українка, а згодом фабрикою «Світоч».

Після війни Климентина оселилася у Відні, де вдруге вийшла заміж. Після смерті другого чоловіка вона залишилася жити в австрійській столиці, де й завершилося її життя. Вона так і не залишила спогадів про втрату справи, якій присвятила майже два десятиліття. Її син Орест став доктором права, а донька Стефанія навчалася в Сорбонні. Попри втрату фабрики, історія Климентини Авдикович-Глинської стала символом українського жіночого підприємництва та прикладом того, як особиста трагедія, наполегливість і віра у власну справу можуть змінити економічну історію цілої громади.

«Душевне щастя мені куди більше всміхалося, як матеріальні добра», — ці слова Климентини Авдикович-Глинської найкраще підсумовують життя жінки, яка залишила помітний слід в історії українського підприємництва.

Надія Лемко
Фото: Фотографії
старого Львова

МАРТА КОСТЮК РОЗКРИТИКУВАЛА МОЖЛИВЕ ПОВЕРНЕННЯ РОСІЇ НА ОЛІМПІАДУ: «ЦЕ ДАЛЕКО ВІД ЧЕСНОЇ ГРИ»

Українська тенісистка Марта Костюк виступила проти можливого допуску російських спортсменів до Олімпійські ігри 2028, назвавши таке рішення несправедливим і таким, що суперечить принципам чесної гри.

Заяву спортсменка зробила після історичного виходу до півфіналу Вімблдонський турнір, де вона перемогла італійку Жасмін Паоліні з рахунком 6:3, 6:2.

«Я на 100% не погоджуюся з цим

рішенням. Це дуже далеко від чесної гри для всіх країн, не лише для України», — сказала Костюк, коментуючи можливе повернення росіян до олімпійського руху.

Вона зазначила, що наразі зосереджена на виступах у Вімблдоні, але після турніру планує обговорити можливі дії з командою, іншими спортсменами та представниками України.

Рішення про можливе повернення Росії стало актуальним після того,

як Міжнародний олімпійський комітет тимчасово скасував призупинення діяльності Олімпійський комітет Росії. Його було відсторонено у 2023 році після повномасштабного вторгнення Росії в Україну.

Костюк також розповіла, що війна залишається постійним психологічним випробуванням навіть під час великих спортивних перемог. Вона зізналася, що їй було важко зосередитися на тенісі після останніх російських атак по Києву, неподалік

від місця, де живуть її батьки.

«Це нелегко. Багато загиблих, невинних людей, дітей. Я намагаюся бути в курсі всього, що відбувається, але водночас не дозволяти цьому повністю мене зламати», — сказала спортсменка.

Виступи Марти Костюк на світовій тенісній арені стали не лише спортивним досягненням, а й важливим нагадуванням про війну в Україні та відповідальність міжнародного спорту перед обличчям агресії.

«ПАТРІОТИ» УКРАЇНСЬКОГО ҐАТУНКУ: ТРАМП ОГОЛОСИВ ПРО НАДАННЯ УКРАЇНІ ЛІЦЕНЗІЇ НА ВИРОБНИЦТВО PATRIOT

8 липня у турецькій Анкарі на полях саміту НАТО президент США Дональд Трамп під час двосторонньої зустрічі з українським колегою Володимиром Зеленським оголосив про намір Вашингтона надати Україні ліцензію на виробництво зенітно-ракетних комплексів Patriot або дефіцитних ракет-перехоплювачів. Ця заява пролунала на тлі критичного загострення ситуації на полі бою та серйозного браку боєприпасів для української ППО. Лише 2 дні перед тим, 6 липня, масований удар російських балістичних ракет по Києву забрав життя 19 людей. Через вичерпання запасів протиракет українські військові тоді не змогли перехопити жодної балістичної цілі. Терміновий лист Зеленського до Білого дому з проханням про ліцензування технологій, надісланий у травні, наразі отримав публічну й несподівану пряму відповідь.

Дональд Трамп прокоментував своє рішення у притаманній йому неформальній та прагматичній манері.

«Одна пташка мені нашепотіла, що ми дамо їм право робити Patriot», — зауважив американський лідер, вказуючи на Володимира Зеленського. Попри складність високотехнологічного процесу, Трамп висловив упевненість у можливостях українського оборонно-промислового комплексу.

«Ми покажемо їм, що робити, це насправді дуже складно. Але ви вмієте робити складне швидко», — зауважив Трамп.

Водночас у заяві Трампа чітко простежується його політична логіка. Він наголосив, що цей крок має зняти з Вашингтона постійний тиск щодо постачання озброєнь.

«Ми дамо вам ліцензію... Таким чином, вони не зможуть скаржитися, що ми не даємо їм достатньо», — підсумував президент США.

Цікаво, що американський лідер

Зеленський і Трамп обговорюють виробництво Patriot в Україні.
Фото: Твіттер Володимира Зеленського.

окремо відзначив успіхи України у сфері безпілотних технологій. Він заявив, що вражений здатністю українців масово складати дрони в підвалах і сховищах в умовах війни, і додав, що США зацікавлені закуповувати українські БПЛА та вивчати цей досвід.

Попри оптимістичні заяви Трампа про те, що перші замовлення на виробництво можна розгорнути за 2-3 місяці, реалістично таких швидких темпів буде непросто досягнути. Комплекс Patriot вважається однією з найскладніших оборонних систем у світі. Ба більше, Трамп відверто

Зустріч Президента України Володимира Зеленського та Президента США Дональда Трампа під час саміту НАТО в Анкарі.
Фото: Твіттер Володимира Зеленського.

визнав, що на момент публічного оголошення Білий дім ще не погодив це рішення з безпосередніми гігантами американського ОПК: компаніями Raytheon та Lockheed Martin, які володіють відповідними технологіями.

Наразі залишається відкритим питання, що саме вироблятиме Україна. Випуск повноцінних батарей разом із радаром та пусковими установками з нуля потребує мільярдних інвестицій і років підготовки. Найбільш реалістичним сценарієм аналітики вважають ліцензійну збірку ракет-перехоплювачів (зокрема типу РАС-3). Це дозволило б закрити критичний дефіцит боєприпасів без тривалого очікування поставок з США.

Ця зустріч в Анкарі продемонструвала суттєве потепління у відносинах між лідерами двох держав, які раніше нерідко супроводжувалися дипломатичною напругою. Трамп позитивно оцінив зусилля Зеленського і заявив про досягнення «відчутного прогресу» у переговорах щодо майбутнього безпекового пакета та мирного врегулювання. На запитання преси про гарантії безпеки Трамп запевнив, що після підписання фінальної угоди Україні «не доведеться турбуватися» про захист свого неба.

Локалізація виробництва Patriot в Україні може стати безпрецедентним кроком для американського ОПК. Якщо цей план буде реалізовано, Україна не лише отримає довгострокову незалежність від темпів іноземних поставок ППО, а й перетвориться на ключовий оборонний хаб на східному фланзі НАТО. Отже, швидкість втілення цієї ініціативи тепер залежить від того, як швидко політичні заяви Трампа трансформуються у реальні контракти та передачу секретних військових технологій.

Олександра Чорна

СТВОРЕНО КОМАНДУВАННЯ ДАЛЕКОБІЙНИХ УДАРІВ ПО РФ

Нова структура зосередиться на далекобійних ударах по Росії та зниженні військового потенціалу ворога.

Нове командування має зосередити всі наявні ресурси для посилення ударів по російських можливостях у межах війни.

"Сьогодні я підписав указ про створення у складі Збройних Сил спеціального командування – командування далекобійного, фактично - глобального впливу на Росію за цю війну. Це командування повинне зосередити сто відсотків наявних ресурсів для того, щоб ще відчутніше знизити російський потенціал війни", - зазначив глава держави.

Він додав, що командувач цього напрямку буде "сильним і точно максимально досвідченим".

Також президент оголосив про створення Об'єднаних сил швидкого реагування - нової складової ЗСУ, яка об'єднає можливості штурмових військ, безпілотних систем, артилерії та інших засобів для оперативного реагування на фронті.

Командувачем нового формування Зеленський

Володимир Зеленський підписав новий указ.
Фото: Пресслужба президента України

визначив бригадного генерала Дмитра Волошина, командира 8-го корпусу Десантно-штурмових військ.

Окремо Зеленський повідомив про трансформацію штурмових військ. Він пояснив, що зміни необхідні через наявні проблеми, зокрема у ставленні до військовослужбовців.

Нагадаємо, у ніч на четвер Сили оборони України завдали нових болючих ударів по російським загарбникам.

Також минулої ночі були уражені два російські нафтопереробні заводи – у Саратові та у Нижньокамську (Татарстан), а також аеродром Борисоглебськ у Воронежській області.

Тим часом СБУ уразила лінійну виробничо-диспетчерську станцію (ЛВДС) Черкаси у Башкирії за 1500 кілометрів від державного кордону України.

«Кореспондент»

ЩИТ ДЛЯ УКРАЇНИ:

НОРВЕГІЯ ІНВЕСТУЄ В ППО, А НАТО ЗАТВЕРДЖУЄ РЕКОРДНІ

€70 МІЛЬЯРДІВ НА 2026 РІК

На тлі інтенсифікації повітряних ударів та тривалих бойових дій в Україні європейські союзники та країни-члени НАТО перейшли до нового етапу довгострокового оборонного планування. Ключовими подіями минулого тижня стали два масштабні фінансово-стратегічні рішення: виділення Норвегією понад 260 мільйонів євро на екстрену закупівлю ракет для систем протиповітряної оборони та офіційне закріплення державами Альянсу зобов'язання надати Україні військову допомогу в розмірі 70 мільярдів євро на поточний 2026 рік.

Уряд Норвегії офіційно оголосив про виділення 3 мільярдів норвезьких крон (приблизно 268 мільйонів євро), які будуть спрямовані виключно на посилення протиповітряної оборони України. В умовах, коли Росія продовжує масовано застосовувати балістичні та крилаті ракети проти критичної інфраструктури та цивільних об'єктів, це фінансування має нагальне значення.

Головною особливістю норвезького пакета є його безпосередня орієнтація на протибалістичний захист. Виділені кошти підуть на фінансування дефіцитних ракет-перехоплювачів для зенітно-ракетних комплексів типу Patriot. Оскільки виробничі потужності західного оборонно-промислового комплексу часто не встигають за темпами використання боєприпасів на фронті, Осло застосує комбінований підхід до реалізації цієї допомоги.

Президент України Володимир Зеленський та Прем'єр-міністр Норвегії Йонас Гар Стере на спільній пресконференції. Фото: Офіційний сайт президента України.

Частина коштів буде спрямована на нове виробництво в межах багатонаціональної програми Prioritised Ukraine Requirements List (PURL), де Норвегія діє спільно з Данією, Німеччиною та Канадою.

Проте розуміючи, що виготовлення нових ракет вимагає місяців або й років, норвезький уряд паралельно профінансує викуп уже готових ракет Patriot у третіх країн, які мають їх у своїх активних арсеналах, задля негайної передачі Повітряним силам ЗСУ. Крім того, Норвегія підтвердила свою участь у довгостроковій європейській ініціативі з розробки спеціалізованих антибалістичних систем, що має забезпечити захист українського неба в майбутньому.

Данія та Україна домовляються про розроблення багатонаціональної програми Prioritised Ukraine Requirements List (PURL). Фото: Офіційний сайт президента України.

Паралельно з двосторонніми ініціативами на Саміті лідерів НАТО в Анкарі було поставлено крапку в тривалих дебатах щодо консолідованої допомоги Альянсу. Держави-члени офіційно підписали фінальну декларацію, якою затвердили зобов'язання виділити Україні 70 мільярдів євро (близько 80 мільярдів доларів США) на військові потреби протягом 2026 року.

Пакет включатиме постачання сучасної бронетехніки, артилерійських систем, авіаційних компонентів, засобів радіоелектронної боротьби (РЕБ) та масштабні програми підготовки українських військовослужбовців на європейських полігонах.

Військові аналітики та дипломати в Анкарі наголошують, що ухвалені

рішення свідчать про глибоку трансформацію західної допомоги. Якщо у 2022–2024 роках підтримка виділялася переважно у відповідь на негайні запити Києва під час кризових ситуацій, то у 2026 році Захід перейшов до стратегії індустриального виснаження противника.

Фіксація суми у 70 мільярдах євро надсилає чіткий політичний сигнал Кремлю: розрахунок на втому Заходу від війни не виправдався. Стабільне фінансування дозволяє українському командуванню укладати довгострокові контракти з європейськими та американськими виробниками зброї, що стимулює розширення ліній виробництва боєприпасів і техніки.

Олександра Чорна

КАНАДА ПОСИЛЮЄ ОБОРОНУ УКРАЇНИ:

НОВИЙ ПАКЕТ ВІЙСЬКОВОЇ ДОПОМОГИ НА 900 МІЛЬЙОНІВ

На нещодавньому саміті НАТО в Анкарі прем'єр-міністр Канади Марк Карні оголосив про виділення Україні нового масштабного пакета військової допомоги на суму понад 925 мільйонів доларів США (близько 900 мільйонів канадських доларів). Цей крок став частиною реалізації ширших оборонних зобов'язань Оттави, загальний обсяг яких цього року становить 2,8 мільярда доларів. Новий транш фінансування покликаний забезпечити Збройні Сили України дефіцитним озброєнням, сучасною бронетехнікою та технологічними рішеннями для протидії триваючій агресії Росії.

Під час двосторонньої зустрічі з президентом України Володимиром Зеленським очільник канадського уряду наголосив, що Оттава залишається непохитною у своїй підтримці Києва. Сторони детально обговорили нагальні потреби української армії на лінії фронту, захист цивільної інфраструктури від повітряних атак, а також довгострокову стратегічну співпрацю у сфері оборонно-промислового комплексу (ОПК).

Новий пакет допомоги структурований таким чином, щоб закрити найбільш критичні потреби українського війська на полі бою. Фінансові ресурси розподілено за кількома ключовими напрямками.

Артилерія та боєприпаси — ліву частку пакета, 475 мільйонів доларів, спрямують на пряму закупівлю снарядів. Це дозволить підтримати високу інтенсивність вогню української артилерії

Прем'єр міністр Канади Марк Карні та Президент України Володимир Зеленський на саміті НАТО.

та компенсувати дефіцит боєприпасів на найважчих ділянках фронту.

Бронетехніка канадського виробництва — майже 400 мільйонів доларів виділено на будівництво та передачу 35 сучасних броньованих машин. Техніку виготовлять на канадських підприємствах, що одночасно підтримає національну промисловість та забезпечить ЗСУ надійною логістикою.

Технології та інженерне забезпечення — 50 мільйонів доларів виділяються на постачання критично важливих інженерних систем, засобів розмінування та інноваційних рішень для захисту

особового складу.

Протиповітряна оборона — окремий акцент зроблено на посиленні ППО. Володимир Зеленський підтвердив, що частина засобів для захисту українського неба від ракетних та дронів ударів уже перебуває в процесі транспортування до України.

Окрім безпосереднього постачання зброї, саміт в Анкарі заклав фундамент для глибокої технологічної інтеграції двох країн. Канада та Україна розпочали підготовку двосторонньої угоди під робочою назвою «Drone Deal». Вона передбачає спільну розробку, тестування та виробництво новітніх безпілотних літальних апаратів. Це дозволить поєднати канадські інвестиції та компоненти з унікальним бойовим досвідом українських операторів.

Поза межами суто військового сектору, Оттава підтвердила виділення фінансової допомоги для відновлення української енергетичної мережі перед початком складного опалювального сезону. Повний та деталізований звіт про структуру видатків та графіки постачань опубліковано на офіційному порталі уряду Канади. Оголошений пакет став черговим свідченням того, що канадсько-українське партнерство переросло формат тимчасової допомоги та трансформувалося у довгостроковий стратегічний альянс.

Олександра Чорна

“MASHA AND THE BEAR”:

CHILDREN’S ENTERTAINMENT OR A TOOL OF RUSSIAN CULTURAL INFLUENCE?

Masha and the Bear has once again become the subject of international debate after Netflix acquired the rights to two additional seasons of the series and extended its agreement covering previous seasons and spin-offs. The deal will continue distributing the Russian animated series to audiences in more than 100 countries worldwide.

The decision has sparked significant criticism. More than 50 members of the United Kingdom Parliament signed a letter calling for an end to the broadcast, citing concerns raised by allies that the series may serve as a vehicle for Russian state messaging.

At first glance, Masha and the Bear appears to be a harmless children’s cartoon about a curious young girl and a gentle bear. However, critics argue that beneath its colourful and entertaining format are narratives that may influence how young audiences perceive responsibility, authority, conflict, and national identity.

From a Classic Fairy Tale to a Story Without Consequences

The series is loosely based on the Russian adaptation of Goldilocks and the Three Bears. The traditional fairy tale teaches lessons about problem-solving, respect for boundaries, and understanding the consequences of one’s actions. Critics argue that Masha and the Bear presents a different message. The main character repeatedly creates chaos, damages property, disrupts the lives of other characters, and behaves recklessly — yet faces virtually no consequences for her actions.

Unlike many Western children’s programs, where conflicts are often resolved through guidance from parents or other adults, Masha’s world lacks meaningful authority figures. Her parents are absent, and her behaviour is frequently portrayed as entertaining rather than problematic.

The Normalization of Militarized Imagery

One of the most debated aspects of the series is its use of military symbolism. Researchers of Russian propaganda have noted that military themes have

long been integrated into Russian public culture, including children’s education and entertainment. In Masha and the Bear, the main character occasionally appears in military-inspired roles. In one episode, Masha takes on the role of a border guard, defending a garden from a rabbit interested in its carrots.

Critics argue that such storylines may subtly introduce children to a worldview based on defending territory from outsiders and viewing relationships through the lens of “us versus them.”

The Glorification of Russian Military Identity

Another concern is the repeated use of symbols associated with Russia’s militarized past. Throughout the series, Masha is occasionally shown wearing military-style clothing, including items resembling Soviet-era uniforms.

Presented in a playful and harmless context, these images can appear insignificant. However, critics argue that repeated exposure to such symbols can normalize military aesthetics and reinforce narratives about strength, endurance, and national superiority.

A recurring theme in the series is the idea that “Russians never surrender” — a message that echoes broader Russian state narratives about resilience and military power.

Culture as a Form of Soft Power

The series also actively promotes recognizable symbols of Russian culture, including the kokoshnik, balalaika, samovar, and other traditional imagery.

Under normal circumstances, sharing cultural traditions through art and entertainment is a natural and valuable part of global cultural exchange.

However, critics argue that the discussion surrounding Masha and the Bear cannot be separated from the broader political context. Since Russia launched its full-scale invasion of Ukraine, questions have grown over how cultural products from an aggressor state are presented internationally while the same state conducts a war and attempts to erase elements of Ukrainian identity and heritage.

The Responsibility of Children’s Content in Wartime

Those calling for restrictions on Masha and the Bear emphasize that the issue is not the existence of Russian culture itself, but rather how cultural products may be used as instruments of influence.

Children’s entertainment plays an important role in shaping young people’s understanding of values such as fairness, responsibility, conflict resolution, and the world around them. For this reason, critics argue that parents, broadcasters, and platforms should carefully consider the messages embedded in content intended for children.

For some viewers, Masha and the Bear remains a popular and entertaining animated series. For others, it represents a broader example of how cultural products can become tools of soft power and influence public perceptions.

The debate ultimately raises a larger question: where is the line between cultural exchange and the use of culture as a means of political influence?

Nadia Lemko

“YOU MUST REWRITE HISTORY TO CREATE LEGITIMACY”:

RICHARD GERE SLAMS RUSSIAN PROPAGANDA

Hollywood star Richard Gere has delivered a sharp rebuke of Russian propaganda, arguing that the Kremlin is attempting to rewrite history to justify its aggression. He made the remarks in an interview with LTV Zīņu dienests.

Gere stressed that authoritarian regimes routinely seek legitimacy by distorting historical truth. In his view, the denial of Ukrainian statehood, language, and culture has become one of the central tools of Vladimir Putin’s political strategy.

“To have any kind of legitimacy, you have to rewrite history. Putin is doing exactly that, saying: ‘There was no Ukraine, there was no Ukrainian language, there was no Ukrainian culture. It’s completely made up.’ Well, it’s false,” Gere said.

He noted that such tactics are not new. Gere drew a parallel with China’s long-standing policy in Tibet, where authorities have spent decades attempting to erase the cultural heritage and historical identity of

Richard Gere during the interview.
LTV Zīņu dienests/YouTube screenshot.

the Tibetan people.

“It’s the same thing the Chinese did to Tibet. They said: ‘There never was a Tibet, there never was a Ti-

betan language, there never was a Tibetan culture.’ You have to destroy history to create legitimacy,” he explained.

Gere has spoken out for Ukraine before. At the Summit of First Ladies and Gentlemen, he urged the world to continue supporting the country, calling its struggle with Russia a “war against evil.” He warned that fatigue would only embolden other dictators.

He also condemned Putin for the destruction of Ukrainian museums and theaters and revealed that he had sold his Jaguar, donating the proceeds to organizations assisting Ukrainian refugees.

Additionally, Gere hosted a charity gala for Ukraine at Carnegie Hall, closing the evening with a performance of Somewhere alongside opera singer Isabel Leonard.

UNIAN

ON TYRANNY — SPECIAL 250TH EDITION

On the Fourth of July, Americans celebrate a rebellion.

Our official commemorations, organized by the White House, will instead.

We are told today, by the men who would humiliate us, that America was founded in a spirit of innocence, that its leaders never did anything wrong, and that patriotism means insisting on our own blamelessness and assigning all evil to others.

If we accept that offer, we not only get history wrong, but we cede our own power to change things for the better. We let the oligarchs steal our money and the fascists rob the greater treasure of our liberty.

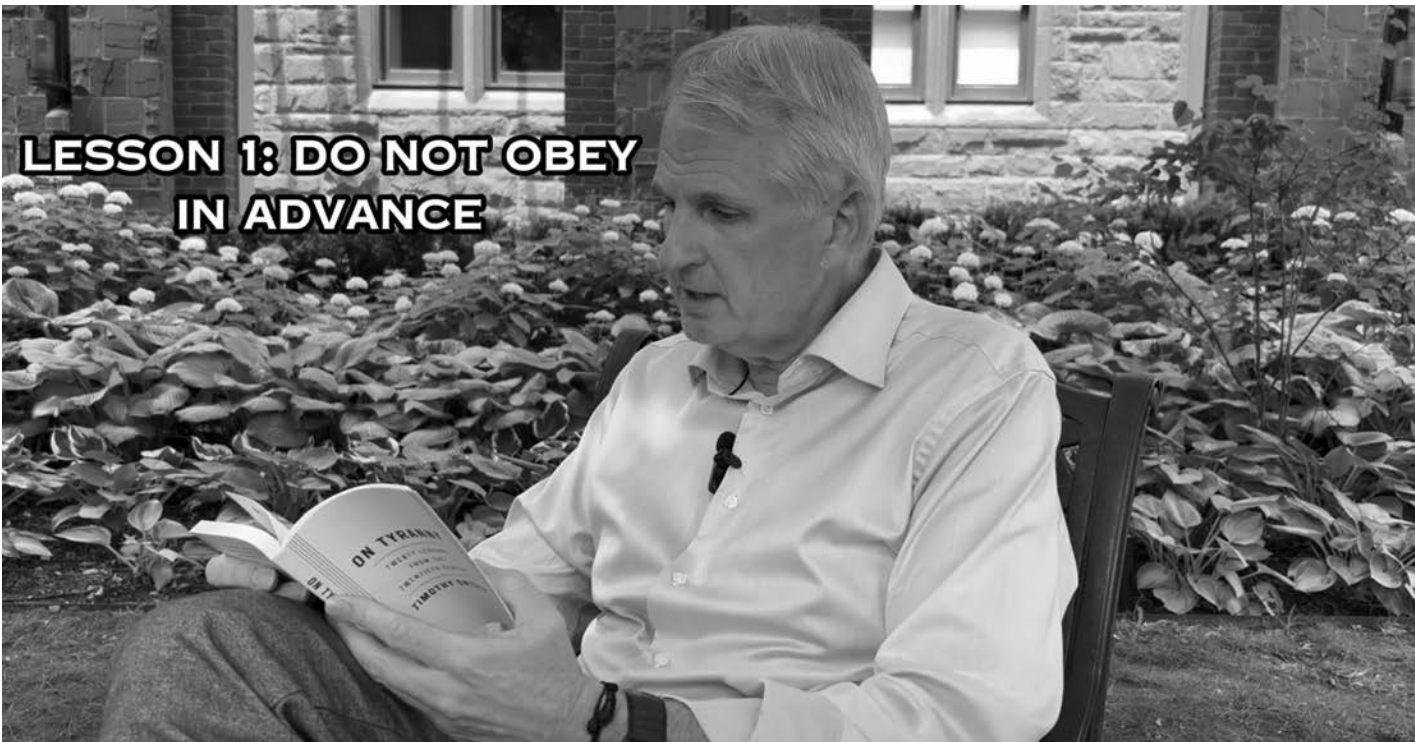
If the republic has lasted so long, it is because it was radical in its beginnings. Insofar as it has thrived, it has been through successful and continual struggles against its own limits.

And that has only been possible because Americans have seen those limits, because they have chosen to see the truth about their history and themselves. I was thinking of self-recognition and self-correction ten years ago when I wrote *On Tyranny*; today, as a small part of a celebration our two hundred and fifty years, some friends of freedom have joined me to read its lessons aloud.

In *On Tyranny*, I wrote that “the precedent set by the founders demands that we examine history to understand the deep sources of tyranny.” The truth on which this country was founded is not that people are perfect, but that they are not. They -- we -- are vulnerable to those who amass wealth and deploy propaganda. We can be turned against one another. Because we are imperfect, said the founders, we place our trust not in any one person -- no kings, no tyrants -- but in a system of laws, checks and balances, and civic representation by voting that allows us to live in the dignified understanding that power arises from consent.

The rebellion of 1776, in other words, arose from ideas of what was right -- “life, liberty and the pursuit of happiness” -- but no one thought that those good things could be established once and for all. The point was to create conditions under which we could see, at every moment, the problems that we tend to create ourselves, and under which we could find solutions to those problems. This included -- with time, with work, with suffering, with pain borne by some more than others -- the ability to see the humanity in one another, to see the horror of slavery for what it was, and to recognize that we all deserve an unhindered voice and an unhindered vote.

On the Fourth of July, 1776, nothing was completed. Something was undertaken, at great peril and risk. The founders did not think of themselves as great men whose faces should be on mountains, as demigods whose stone faces should invite us to submit to future tyrants. When, in the words of the Declaration of Independence, they

Timothy Snyder.

pledged to one another “our lives, our fortunes and our sacred honor” it was in a cause that they believed was right, but it was also in a cause that was difficult, even desperate.

After victory in the Revolutionary War, the founders debated how to found a republic, conscious of the failures of liberty in history. They knew from the ancient Greeks that oligarchies -- rule

accumulation of wealth; corruption of the government to attain that wealth; collusion with foreign powers to attain power. And we confront a spirit that is contrary to freedom, one that tells us that we should trade a history of freedom for the smoke of fireworks and a face mirrored on a mountain. The past is being used to tell us that we have no choice but to accept the present.

As Frederick Douglass reminds us, in a great speech on another Fourth of July, “the cause of liberty may be stabbed by the men who glory in the deeds of your fathers.” That is, sadly, exactly what is happening today. That is the essence of today’s official commemoration. As he understood, the founders, though wrong about many things, were rebels in their own time, people who took risks. To celebrate them justly is not to wish that the past return, or to worship them as

have, and above all to organize in a great a joyful coalition.

History is not something that our oligarchs and fascists can take, try though they will today. History is what we make. It does not come to us. We come to it -- with what we know, what we say, and what we do. Nothing in history dooms us; and nothing in history saves us. In the months between now and the next elections, there will be much forecasting, speculating, and worrying. None of that matters. All that matters is organizing a great and joyful coalition.

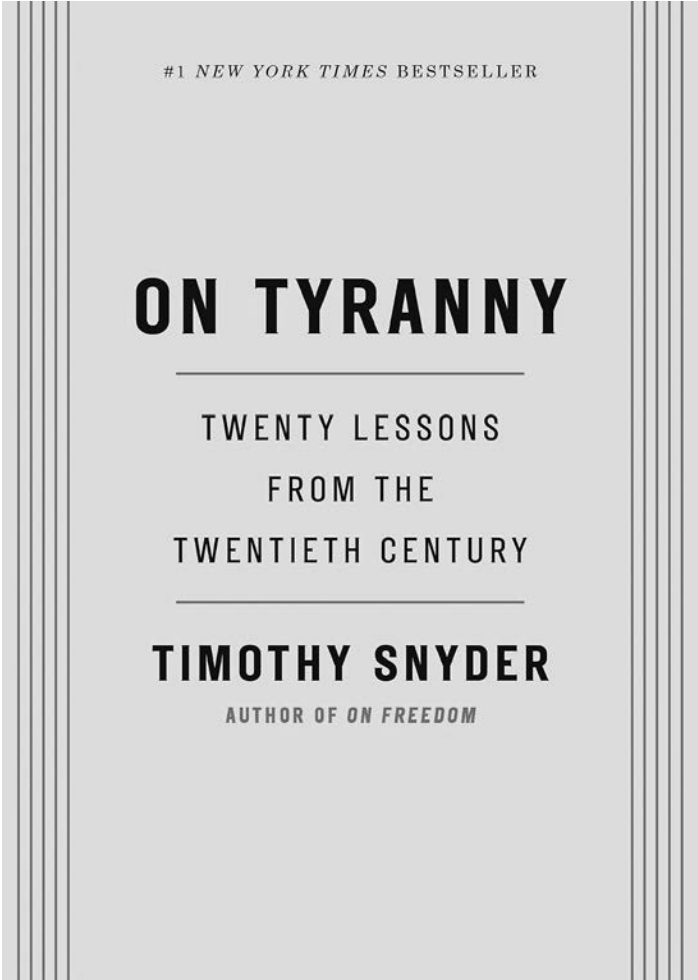
All that matters is the work. If my words are useful, if the beautiful reading here of my words is useful, it is only because those words bring you to act.

To celebrate a rebellion is to know that, from a flawed world, we can make new things. We can hold on, we can find each other, and not just imagine but create a much better America.

PS: The lessons:

- (1) Do not obey in advance;
- (2) Defend institutions;
- (3) Beware the one-party state;
- (4) Take responsibility for the face of the world;
- (5) Remember professional ethics;
- (6) Be wary of paramilitaries;
- (7) Be reflective if you must be armed;
- (8) Stand out;
- (9) Be kind to our language;
- (10) Believe in truth;
- (11) Investigate;
- (12) Make eye contact and small talk;
- (13) Practice corporeal politics;
- (14) Establish a private life;
- (15) Contribute to good causes;
- (16) Learn from peers in other countries;
- (17) Listen for dangerous words;
- (18) Be calm when the unthinkable arrives;
- (19) Be a patriot;
- (20) Be as courageous as you can.

Timothy Snyder

by a few wealthy men -- easily coalesce. They understood from the Roman Stoics that freedom requires a self-discipline that defied the immediate circumstances. They saw from the failed republics of their own times that wealth easily captures institutions. And so in a second moment of insight, they added a Constitution to the Declaration of Independence.

Sadly, those who lead our official celebration today represent every threat to liberty that the founders named: arbitrary rule; indifference to law; undue

flawless, or least of all to accept the aspiring tyrant who is undoing the best of their work.

To celebrate a rebellion means not to obey in advance, not to accept any of this as normal: not the lies told about the history by the people destroying our future, not the saccharine veneration of the Constitution by people who violate it every day, not the seizure of the mantle of revolution by a band of reactionary oligarchs. It is to be as courageous as you can: to speak the truth, to protect the elections we still

ЛЕСЬ ТАНЮК: ЛЮДИНА, ЯКА НЕ ДОЗВОЛИЛА ПРАВДІ ЗНИКНУТИ

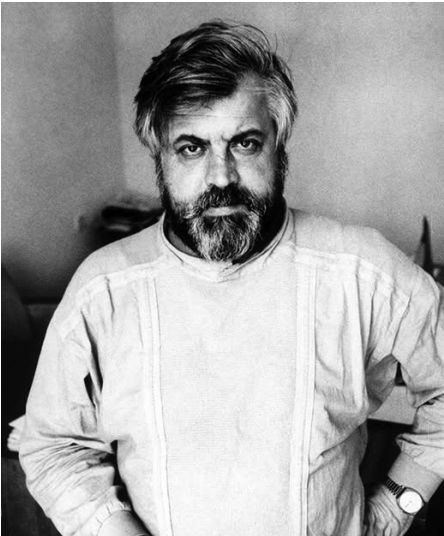
Іноді один побачений момент змінює усе життя. Для Леся Танюка таким моментом стало побачене в Биківнянському лісі — діти, які грали у футбол людським черепом, що дощ вимив із землі. Тоді він зрозумів: мовчати більше не можна. Попереду були заборонені вистави, переслідування, цензура і десятиліття боротьби за право говорити правду.

8 липня виповнилося б 88 років Лесю (Леоніду) Танюку (1938–2016) — режисеру, письменнику, театральному діячеві, шістдесятнику, правозахиснику, народному депутату та одному з найпослідовніших борців за українську культуру й збереження історичної пам’яті.

Його життєвий шлях розпочався у складних обставинах. Народжений на Київщині, роки Другої світової війни він провів разом із батьками у німецькому концтаборі. Після повернення радянська влада не дозволила родині оселитися у Києві, тому вони переїхали до Луцька.

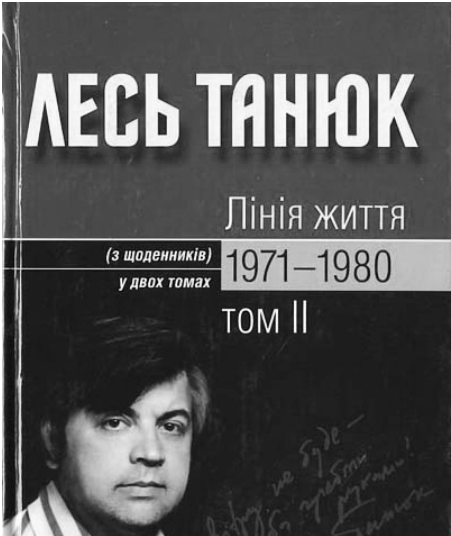
Перш ніж стати відомим режисером, Танюк пройшов непростий шлях. Він працював ливарником на заводі, грав у Волинському музично-драматичному театрі, а згодом вступив до Київського інституту театрального мистецтва, де навчався у видатного режисера Мар’яна Крушельницького — учня легендарного Леся Курбаса.

На початку 1960-х років Лесь Танюк очолив київський Клуб творчої молоді — осередок, який став одним із центрів українського культурного відродження. Тут збиралися майбутні шістдесятники — Василь Симоненко, Алла Горська, Іван Світличний та інші молоді митці. У цьому середовищі народжувалися нові вистави, літературні вечори та дискусії про майбутнє української культури, що дедалі більше викликали занепокоєння радянської влади.

Театральний режисер та громадський діяч Леонід (Лесь) Танюк.

У 1962 році разом з Аллою Горською та Василем Симоненком Танюк вирушив до Биківнянського лісу, щоб перевірити повідомлення про таємні поховання жертв політичних репресій. Побачене стало одним із найболючіших переживань його жит-

Один з томів «Щоденників» Леся Танюка.

тя: діти грали у футбол людським черепом, який опинився на поверхні землі після дощу. Після цього вони звернулися до влади з вимогою провести розслідування масових поховань. Радянська система не пробачила їм цієї правди.

Лесь Танюк із дружиною Неллі Корнієнко.

Невдовзі почалися переслідування. Танюка виключали з інституту, його вистави забороняли, а цензура не дозволяла багатьом творчим роботам побачити глядача. Із понад п’ятдесяти театральних постановок, які він створив, більше половини були заборонені владою. Проте навіть під тиском він не відмовився від своїх переконань, української культури та боротьби за історичну пам’ять.

Наприкінці 1980-х років Лесь Танюк повернувся до Києва. Він став одним із засновників і багаторічним керівником Всеукраїнського товариства «Меморіал» імені Василя Стуса, присвятивши свою діяльність поверненню з небуття імен жертв тоталітарного режиму. Як народний депутат п’яти скликань він був співавтором важливих законодавчих ініціатив, зокрема у сферах культури та охорони культурної спадщини.

Його творча спадщина охоплює понад 600 публікацій, книги, сценарії до фільмів «Голод-33» і «Мина Мазайло», праці про Розстріляне відродження, а також унікальні багатомні щоденники, які він називав «історією одного життя на тлі цілого покоління».

Лесь Танюк міг обрати шлях успішного режисера й уникнути конфлікту із системою. Натомість він обрав складніший шлях — залишатися чесним у час, коли за правду можна було втратити кар’єру, свободу і можливість творити.

Сьогодні його пам’ятають не лише як видатного митця, а як людину, яка допомогла зберегти голос тих, кого тоталітарна система прагнула стерти з української історії. Його життя стало свідченням того, що культура і пам’ять можуть бути формою опору — навіть у найтемніші часи.

Ганна Вівчарук

ВОЛОДИМИР ЧЕХІВСЬКИЙ: ШЛЯХ СЛУЖІННЯ УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВНОСТІ ТА ЦЕРКВИ

До 150-річчя від дня народження одного із засновників УАПЦ

19 липня 2026 року виповнюється 150 років від дня народження Володимира Чехівського (1876–1937) — політичного і церковного діяча, прем’єр-міністра Української Народної Республіки, одного із засновників Української автокефальної православної церкви та учасника боротьби за незалежність України у ХХ столітті.

Народжений у родині священника на Київщині, Чехівський здобув духовну освіту та ще на початку ХХ століття долучився до українського національного руху. Він виступав за розвиток української мови, культури та права українців на власну церковну традицію.

Після революційних подій 1917 року Чехівський став одним із активних діячів українського державотворення. Він був членом Української Центральної Ради, працював

Володимир Чехівський.

у структурах Української Народної Республіки, а в грудні 1918 року очолив Раду Народних Міністрів УНР. Його уряд діяв у надзвичайно складний час — в умовах війни, міжнародної ізоляції та боротьби за збереження української незалежності.

Особливе місце в його спадщині посідає церковна діяльність. Чехівський був одним із провідних прихильників створення незалежної української церкви та учасником Всеукраїнського православного церковного собору 1921 року, на якому було проголошено Українську автокефальну православну церкву. Для нього церковна самостійність була невід’ємною частиною національного відродження України.

Після встановлення радянської влади Чехівський залишився в Україні, займаючись науковою та церков-

ною працею. Однак його минуле як діяча УНР і прихильника української автокефалії зробило його мішенню радянських репресій. У 1937 році, під час Великого терору, його було заарештовано та страчено.

Довгі десятиліття ім’я Володимира Чехівського перебувало під заборонаю в радянській історіографії. Сьогодні його постать постає як символ покоління українців, які прагнули поєднати державну незалежність, духовну свободу та національне відродження.

Спадщина Чехівського нагадує: боротьба за українську державність тривала не лише на полі бою чи в політичних установах, а й у сфері культури, освіти та церкви — там, де формувалася самосвідомість українського народу.

Надя Герелюк

УГКЦ БЕЗ КОРДОНІВ: ОДНА ЦЕРКВА, ЩО ЄДНАЄ УКРАЇНЦІВ НА ЧОТИРЬОХ КОНТИНЕНТАХ

Під час засідань Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви, які 6 липня відбулися у Марійському духовному центрі «Зарваниця», владики здійснили своєрідну духовну навколосвітню подорож. Через одинадцять доповідей єпископів вони ознайомилися з життям українських греко-католицьких громад на чотирьох континентах — від прифронтових територій України до віддалених парафій Австралії та Океанії.

Попри тисячі кілометрів, різні культури й обставини служіння, усі ці громади єднає одна Церква, спільна віра та відповідальність за майбутнє українського народу.

Україна: служіння серед війни

Блаженніший Святослав, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви.

Подорож розпочалася з України. Глава УГКЦ Блаженніший Святослав представив сучасний стан Києво-Галицької митрополії, яка найбільш безпосередньо переживає наслідки повномасштабної російської агресії.

Частина парафій опинилася в зоні бойових дій або була зруйнована, однак священники продовжують служити людям навіть на прифронтових територіях. Церква супроводжує тих, хто втратив близьких, був змушений покинути рідний дім або переживає глибокі душевні травми війни. Водночас триває розвиток душпастирського життя у Київській архієпархії, Одеському, Донецькому, Луцькому та Харківському екзархатах, які об'єднують понад дві сотні парафій.

Особливу увагу приділено духовному зціленню людей і парафіяльних спільнот, підтримці духовенства, розвитку семінарій та зміцненню співпраці між єпископами, священниками і мирянами. УГКЦ прагне залишатися не лише Церквою, яка реагує на виклики війни, а й живою місією спільнотою, що будуватиме нові громади та залишається моральним орієнтиром для українського суспільства.

Не менш актуальні виклики постають і перед Львівською, Тернопільсько-Зборівською та Івано-Франківською митрополіями. Йдеться про спад священничих і монаших покликань, потребу душпастирської опіки над військовими, ветеранами, родинами загиблих і безвісти зниклих. Відповіддю на ці виклики мають

УГКЦ Патріарший собор Воскресіння Христового у Києві.

стати розвиток родинного душпастирства, підтримка молоді у розпізнаванні покликання, військове капеланство та створення середовищ духовного й людського зцілення.

Європа: нові виклики великої міграції

Однією з найбільших країн присутності УГКЦ за межами України залишається Польща. Три єпархії опікуються майже 75 тисячами постійних вірних, водночас служачи сотням тисяч українців, які прибули після початку повномасштабної війни.

Отець Юрій Коласа, Генеральний вікарій для вірних Східних Католицьких Церков в Австрії.

Це вимагало відкриття нових душпастирських осередків, розвитку катехизації, підтримки українських родин, біженців і ветеранів, а також пошуку нових форм пастирського служіння та тіснішої співпраці з Римо-Католицькою Церквою.

Подібні процеси відбуваються й у країнах Західної Європи. Масова міграція українців після 2022 року докорінно змінила життя місцевих громад. За словами єпископів, сьогодні пріоритетами є створення нових парафій, підготовка духовенства і мирян, евангелізація новоприбулих та уважне вивчення міграційних процесів.

В Іспанії українські громади перебувають під опікою Ординаріату для вірних Східних Католицьких Церков. Важливою подією став недавній візит Постійного Синоду УГКЦ до Мадрида та спільна Архирейська Божественна Літургія в катедральному соборі Альмудена.

Одним із головних завдань залишається виховання нових священничих покликань серед української молоді.

Стрімко розвивається українське церковне життя й в Австрії. Якщо десять років тому тут діяло лише кілька душпастирських осередків, то нині богослужіння регулярно відбуваються вже у двох десятках громад. Окрім літургійного життя, активно розвиваються катехизація, молодіжне служіння, духовні центри та різноманітні програми підтримки українців, які пережили війну та вимушене переселення.

Американський континент: від збереження спадщини до місійного служіння

Єпископи Північної та Південної Америки говорили про виклики, які значною мірою є спільними для всіх діаспорних громад: секуляризацію, асиміляцію молодих поколінь, нестачу покликань і необхідність оновлення душпастирських моделей.

У Сполучених Штатах дедалі більше уваги приділяють переходу від моделі «етнічної Церкви» до відкритої місійної спільноти, здатної відповідати сучасним потребам української міграції.

Владика Андрій Рабій, єпископ-помічник Вінніпезької архієпархії.

У Канаді особливим викликом названо передачу віри молодому поколінню. Тут дедалі виразніше звучить прагнення, щоб Українська Греко-Католицька Церква не лише об'єднувала українців, а й активно евангелізувала канадське суспільство.

Бразильська митрополія звернула увагу на кризу покликань, ослаблення інституту сім'ї та потребу посилення праці з молоддю і родинами. В Аргентині головними труднощами залишаються величезна територія спар-

хії та значна розпорошеність українських громад, що спонукає до розвитку мирянського служіння й нових форм присутності Церкви.

Австралія та Океанія: Церква на величезних відстанях

Владика Микола кардинал Бичок, єпископ єпархії Святих апостолів Петра і Павла з осідком у м. Мельбурн, Австралія.

Особливе місце займає Мельбурнська єпархія святих апостолів Петра і Павла, яка охоплює Австралію, Нову Зеландію та країни Океанії — територію площею майже 8,5 мільйона квадратних кілометрів.

Великі відстані між громадами спонукають поєднувати традиційне душпастирство із сучасними засобами комунікації, підтримуючи постійний зв'язок між духовенством і мирянами.

Водночас єпископ Микола Бичок наголосив на викликах, які добре знайомі багатьом українським громадам у світі: старіння парафій, асиміляція молоді, секуляризація, недостатнє залучення нових мігрантів до церковного життя та брак священників. Саме тому єпархія активно розвиває молодіжне служіння, залучає мирян до відповідальності за життя Церкви та планує її довготерміновий розвиток.

Одна Церква для українців у світі

Доповіді, представлені на Синоді, переконливо засвідчили, що попри різні історичні, культурні та соціальні обставини українські греко-католики по всьому світу прагнуть одного — зберегти віру, українську ідентичність і будувати живі християнські спільноти.

У центрі уваги практично кожної доповіді були душпастирство мігрантів і біженців, виховання молодого покоління, плекання священничих і монаших покликань, розвиток мирянського служіння та зміцнення єдності з матірньою Церквою в Україні.

Саме тому головна тема цього річного Синоду — душпастирство покликань до священства і богосвяченого життя — стала спільною ниткою, яка об'єднала досвід українських греко-католицьких громад на всіх континентах. Попри відстані, УГКЦ залишається єдиною духовною родиною, що продовжує свідчити про Христа та служити українському народові всюди, де він живе.

Михайло Гуцман

ЗА НАШУ І ВАШУ СВОБОДУ:

НА ЖИТОМИРСЬКІЙ УІНП ВШАНУВАВ ПАМ'ЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ ТА ПОЛЬСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ, ЯКІ ЗАГИНУЛИ У 1920 РОЦІ У БОРОТЬБІ ПРОТИ БІЛЬШОВИКІВ

На межі Київської, Вінницької та Житомирської областей, а саме на території Ружинської селищної громади Бердичівського району Житомирської області, відбулося вшанування пам'яті польських та українських військовослужбовців, які загинули у червні 1920 року.

Захід організовано Українським інститутом національної пам'яті із залученням представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування та Посольства Республіки Польща в Україні.

Курган полеглим воїнам 1920 року – це місце, яке є лише військовим похованням, а й символом спільної історії українського та польського народів, яких об'єднало прагнення до свободи, незалежності й права самостійно визначати власне майбутнє.

Як зазначив Голова Українського інституту національної пам'яті Олександр Алфьоров, у травні 1920 року польські та українські частини звільнили Київ від росіян. Це було вже третє визволення міста від російської окупації, після якого знову відкрилися страшні наслідки насильства проти цивільного населення. Він також додав, що українські війська знову були змушені відступати, а ці поля стали місцем жорстокої боротьби. Водночас сам відступ був частиною воєнного маневру.

«Саме на цих полях полягли воїни, які стримували росіян, даючи змогу решті армії перегрупуватися й зайняти оборонні позиції. Тоді Європі загрожувала мільйонна советська армія, однак завдяки опору українських і польських військ стало можливим «чудо над Віслою». Вічна пам'ять усім, хто загинув у боротьбі проти комунізму, нацизму та сьогодні віддає життя за захист Європи», – зазначив Голова УІНП.

У свою чергу, Посол з особливих доручень Міністерства закордонних справ України Олександр Александрович додав, що це місце нагадує про важливу сторінку спільної історії українського й польського народів, адже тут спочивають польські військовослужбовці, які понад століття тому загинули у боротьбі проти московського агресора. Він підкреслив, що їхній подвиг належить історії обох народів, які вже тоді були союзниками у боротьбі за свободу, незалежність і право самостійно визначати своє майбутнє. Посол додав, що напис «За нашу і вашу свободу» є не лише історичним гаслом, а й символом взаємної відповідальності, солідарності та готовності захищати свободу свою і сусідів.

«У 1920 році союз Української Народної Республіки та Речі Посполитої став відповіддю на смертельну загрозу, яку становив більшовицький імперіалізм. Наші народи зрозуміли тоді просту істину: окремо ми можемо програти, але разом здатні змінювати хід історії. Сьогодні, через понад сто років, ця істина

Солдатам, які загинули 1920 р.

звучить не менш переконливо. Російська агресія проти України вкотре довела, що імперські амбіції Кремля становлять загрозу не лише для українців, а й для всієї Європи. І саме Польща стала одним із перших і найвідданіших союзників України у найважчий момент нашої новітньої історії. Польська держава, польське суспільство, мільйони польських громадян відкрили свої домівки для українців, підтримали нашу боротьбу, стали голосом України в ЄС і НАТО. Український народ завжди пам'ятатиме про це», – додав Олександр Александрович.

Артур Яценко.

Старший лейтенант, начальник секції цивільно-військового співробітництва 3-го егерського батальйону 152-ї окремої егерської бригади імені С. Петлюри – Артур Яценко акцентував на тому, що понад століття тому українці й поляки разом від-

Учасники вшанування пам'яті військових.

стоювали право на незалежність, усвідомлюючи, що лише в єдності можна подолати імперську агресію та захистити право на власну державу.

«Для нашої бригади події того року є важливою частиною історичної спадщини та прикладом справжнього бойового братерства українського й польського народів. Сьогодні Україна знову бореться за свою свободу і незалежність. Ми дуже цінуємо підтримку польського народу й дякуємо за безмежну допомогу», – каже військовий.

Керуючий справами Житомирської обласної ради Віктор Іванович Назар зазначив, що присутні перебувають біля місця поховання Героїв, чий життєвий шлях став частиною складних і водночас визначних подій спільної історії.

«Символічно, що сьогодні ми вшановуємо пам'ять українських і польських воїнів, які у 1920 році пліч-о-пліч боролися проти більшовицьких військ. Ця боротьба триває й нині. Ми знову протистоямо тим самим силам – нащадкам тих, хто приніс стільки горя на наші землі», – наголосив Віктор Назар.

Отець Андрій, парафіяльний священник Ружинського благочиння Житомирсько-Овруцької єпархії ПЦУ додав, що під час молитви згадують події понад столітньої давнини, які, на жаль, ніби знову повторюються в сучасній історії. Він підкреслив, що ті події є прикладом братерства

українського й польського народів, які разом стримували більшовицьку навалу.

«Ми стоїмо на місці, де воїни віддали своє життя. І коли ми звернуємо молитву, вона відкриває справжню гідність людини, створеної на образ і подобу Божу. Адже під час молитви для Бога немає статистики: поховання – це не підручник історії, а кожна окрема історія людського життя», – сказав отець Андрій.

Історична довідка

Влітку 1920 року польські війська та підрозділи Армії Української Народної Республіки спільно протистояли переважаючим в багато разів ордам російських більшовиків. Однією зі знакових подій цього періоду стали бої за Самгородок на початку червня 1920 року, де підрозділи польського війська під командуванням генерала Яна Савицького протистояли більшовицьким військам зі складу 1-ї кінної армії під командуванням С. Будьонного.

За даними польських джерел, усіх загиблих у бою за Самгородок польських військовослужбовців (орієнтовно 163 людини) було поховано у братській могилі-кургані.

Це місце пам'яті розташоване на межі Житомирської, Вінницької та Київської областей і наразі входить до території Ружинської селищної громади Бердичівського району Житомирської області.

Зважаючи на важливість питань збереження та подальшого облаштування місць пам'яті польського народу на території України та українського народу на території Республіки Польща, у листопаді минулого року Український інститут національної пам'яті провів захід з упорядкування вказаного місця поховання польських військовослужбовців, які загинули у червні 1920 року. У рамках реалізації заходу було здійснено упорядкування місця поховання: встановлення нового дерев'яного хреста та благоустрою території навколо нього.

Вшанування пам'яті польських та українських військовослужбовців, які загинули у червні 1920 року.

Фото і текст УІНП

BCU Foundation

Historical and cultural endeavors

Історичні проєкти та культурні заходи

Education and exhibition

Освітні, наукові, дослідницькі проєкти

Medical and humanitarian aid

Медичні та гуманітарні проєкти

BCU Foundation - Community Spirit Binding Generations
A growing and dynamic institution. We are a thriving charitable foundation - organically linked to the current and future needs of our community.

- Celebrate and honour Ukrainian culture across Canada
- Provide humanitarian aid to Ukraine
- Empower community organizations to grow and thrive
- Share and preserve the Ukrainian-Canadian story

[DONATE NOW](#)

 bcufoundation.com

 [416-763-3388](tel:416-763-3388)

 info@bcufoundation.com

BCU Financial

MEMBER APPRECIATION SPECIAL

3.50%*

1-YEAR TERM

* Terms and conditions apply: 1-year term only; NEW and EXISTING money; includes Registered and Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from June 3rd, 2026. Rates are annual and subject to change.